

allerede tidligere, da det var for i forrige Samling, udtalt mig derom og vil kun ganske kort gentage, at jeg ikke har følt mig overbevist af de Argumenter, der ere fremkomne for Nytten af Højskolens Udvidelse paa dens nuværende Plads. Jeg tror, at det vil være rigtig, at man flytter den, og særlig at den kommer ud i Provindserne. Jeg kan ikke forstaa, at man her i Thinaet, hver eneste Gang der er en Sag, der skal fremmes, gaar den modsatte Vej af den, man i det daglige Liv udtaler og hører udtalt, idet vi Allesammen beklage, at Kjøbenhavn er saa stor og for stor, men hver Gang der er Leilighed til at lægge en ny Institution et Sted her i Landet, gribe vi til Kjøbenhavn. Vi beklage bestandig, at Byerne tiltage saa stærkt paa Landets Bestøtning, at vi ikke kunne fordele Folkemængden her i Landet, men saa snart vi skulle behandle et Lovforslag, der giver Anledning til nye Institutioner, skulle vi altid med dem til Byerne og særlig til Hovedstaden. Det er en betydelig Sum, der her fordres, og det er jo ganske vist nyttigt, at vi anvende Penge til Fremme af Jordbruget, men jeg vil dog gjerne spørge om een Ting: er der saa stor en Trang til flere Skovbrugskandidater f. Ex.? Jeg har tværtimod den Følelse, at den nuværende Institution, som den er, skaber en Masse Skovbrugskandidater, som Staten ikke har Spor af Brug for og Private heller ikke. Der er ikke Plads til dem, de gaa omkring og have faaet en Examen, som de mene giver dem Udgang til en Plads her i Landet, men de gaa brodløse omkring og maa ofte staa ind paa en anden Næringsvei. Er der Brug for flere Dyr læger? Kan den nuværende Institution ikke forsyne Landet med tilstrækkelige Dyr læger, og kunne vi ikke allerede under den nuværende Institution faae de Konsulenter, som vi behøve? Jeg tror virkelig, at der er rigelig af dem. (C. Ravn: Dngtigere, ikke flere). Ja, jeg tror, at i Dngtighed staa alle de Forskjellige, saavel Dyr læger, Veterinærer, Konsulenter og Forstmænd fuldstændig paa Hvide med deres Tid og Udvillingen i andre Lande, og jeg tror, at efterhaanden som vi forlange dem dngtigere, er den Institution, vi have, god nok og i Stand til at skaffe det, uden at vi behøve at anvende saa store Midler paa dens Udvidelse, og jeg frygter for, at vi med den Udvidelse komme samme Vej som Universitetet, nemlig at vi skabe et stort literært Proletariat, som gaar omkring og søger Ansættelse og mene, at de, fordi de have taget deres Examen, have Ret til at fordre Ansættelse, og tilbels

synes jeg ogsaa, at efter den nuværende Embedsstat, vi leve i, kunde de ogsaa have en vis Ret dertil. Det, jeg mener, vi trænge til, er praktiske Landbrugs-skoler omkring i Landet, og forsaavidt man mener at have Brug for Lærerekræfter for dem, kunde der jo ganske vist være Grund til at gaa til et Forslag som dette. Men det forekommer mig rigtignok, at Trangen til Lærere maa være til Stede, inden man gaar til en saa enorm Institution, naar man ikke veed, hvorvidt vi faae Brug for den Masse, som der skal opdrages. Lad os faae Landbrugs-skoler og se, om den nuværende Institution ikke til den Tid kan gjøre Fyldest, inden vi gaa videre, og kan den ikke gjøre Fyldest, mener jeg rigtignok, at vi med stor Værdighed kunne give den en saadan Form, at den kan opfylde sit Hverv. Der som man ikke vil gaa til, som sagt, at flytte hele Institutionen til Sjælland eller ud paa en af de Domæner, vi have — hvad jeg tror vil være rigtigst — lad os saa faae Landbrugs-skoler, som her er foreslaaet, lad os støtte Udvillingen af dem, og hvis Landbohøjskolen skal blive liggende, hvor den nu ligger, saa forekommer det mig rigtignok, at der, efterhaanden som der viser sig Trang dertil, kan gives den en saadan Udvilling, at man der kan faae de fornødne Kræfter uden samtidigt at gjøre det til en Anstalt for praktiske Landmænd, thi have vi først Landbrugs-skolerne omkring i Landet, behøve vi her i Kjøbenhavn kun en Institution, der er baseret paa at frembringe Lærerekræfter, og vi behøve ikke for at skabe en saadan Institution at gaa til de enorme Udgifter og til den Masse Professorer, som vi her skulle have lavet. Jeg kan nu ikke forstaa, at det, naar vi have en polyteknisk Lærereanstalt og et Universitet, at det saa ikke skulde være muligt at faae opdraget en Del af de lærde Mænd, som her tilsigtes opdragne. Det forekommer mig f. Ex., at Forstvesenet naturlig maatte kunne henlægges til Universitetet; jeg forstaa heller ikke, hvorfor vi skulle have en særlig Professor ansat til at uddanne Landmaalere, det maa vistnok kunne gøres ved den polytekniske Lærereanstalt, men det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Skulle vi altfaa have en Institution som den her foreslaaede, er jeg absolut for, at vi faae den flyttet enten til en af Statens Domæner her paa Sjælland eller over til Sjælland paa et passende Sted, som vi nu kunde blive enige om, thi jeg kan ikke være med til at ophobe den ene Institution efter den anden her i Kjøbenhavn. Men det Bedste vilde efter min Mening være at rette vore Bestræbelser paa at faae Landbrugs-skoler rundt omkring i